

Cuprins

Cuvânt-înainte. <i>Motivatio est vis interior</i>	XIII
Prefață.....	XVII
Listă de abrevieri	XXI

Partea I. De la responsabilitate morală la răspundere juridică.....	1
---	---

Capitolul I. Răspundere, responsabilitate, responsabilitate morală

Secțiunea 1. Despre Morală și Drept.....	1
§1. Fiat Iustitia	1
§2. Dreptul – parte integrantă a Moralei	7
§3. De ce normare și nu doar lege morală?	16
Secțiunea a 2-a. Răspunderea juridică	26
§1. Sensul responsabilității ca principiu al dreptului	26
1.1. Responsabilitatea și conștiința.....	26
1.2. Responsabilitatea juridică	29
§2. Răspunderea juridică – formă a răspunderii sociale....	30
2.1. „Meritul” de a fi subiect al răspunderii juridice	32
2.2. Răspundere juridică - responsabilitate juridică.	
Două noțiuni diferite	36
§3. Sancțiunea și „dreptul” statului de a pedepsi	38
3.1. Formele sancțiunii	41

Capitolul II. Pedepsa.....

Secțiunea 1. Ce este pedeapsa?	51
Secțiunea a 2-a. Elemente definitorii ale instituției „pedeapsa”	56
§1. Pedepsa este un tratament ce implică durere, suferință ori altă formă de neplăcere.....	56
§2. Existența anterioară a unei ofense	58
§3. Pedepsa să fie aplicată autorului ofensei	59

§4. Pedepsa să fie rezultatul acțiunii umane, să fie impusă de autorități	59
Secțiunea a 3-a. Culpabilitate - pericolozitate	60
§1. Culpabilitatea	60
§2. Pericolozitatea	62
Secțiunea a 4-a. Fapta ilicită, infracțiune și delict	66
§1. Caracterele și modalitățile conduitei ilicite	66
§2. Illicitul civil. Noțiune și trăsături	75
§3. Illicitul penal	78
Secțiunea a 5-a. Măsura și personalitatea pedepsei	85
Secțiunea a 6-a. Scopul pedepsei	86
Secțiunea a 7-a. Resocializarea și reparațiunea	95
Secțiunea a 8-a. Funcțiile și calitățile pedepsei	99
§1. Funcția de reeducare	100
§2. Funcția de intimidare	101
§3. Calitățile pedepsei	103

Partea a II-a. Răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie.....109

Capitolul I. Condițiile răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie	114
Secțiunea 1. Prejudiciul	114
§1. Caracterele prejudiciului	118
1.1. Caracterul cert al prejudiciului	118
1.2. Caracterul direct al prejudiciului	126
1.3. Caracterul personal al prejudiciului	131
1.4. Atingerea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim	133
1.5. Prejudiciul să nu fi fost reparat	135
1.6. Asigurarea victimei	137
§2. Tipuri de prejudicii	138
§3. Proba prejudiciului și repararea lui	162
Secțiunea a 2-a. Fapta ilicită	178
§1. Înțelesul noțiunii de „ <i>faptă ilicită</i> ”	178
§2. Obiectul ocrotirii	180
§3. Vinovăția	186

3.1. Culpă și intenție.....	192
3.2. Culpă civilă - culpă penală	200
3.3. Dolul – intenția civilă.....	204
§4. Cauzele ce exclud caracterul ilicit al faptei.....	207
4.1. Legitima apărare.....	209
4.2. Starea de necesitate	213
4.3. Ordinul ori permisiunea legii sau ordinul superiorului.....	216
4.4. Consimțământul victimei	219
Secțiunea a 3-a. Raportul de cauzalitate.....	222
§1. Identificarea raportului de cauzalitate	226
§2. Presumții legale de cauzalitate.....	234

Capitolul II. Cauzele străine exoneratoare de răspundere	237
Secțiunea 1. Distincția între cazul fortuit și forța majoră....	238
Secțiunea a 2-a. Fapta unui terț	242
Secțiunea a 3-a. Fapta victimei	244

Partea a III-a. Răspunderea penală a persoanei fizice	247
--	------------

Capitolul I. Infrațiunea – condiție primordială a răspunderii penale.....	247
Secțiunea 1. Fapta să prezinte pericolul social al unei infrațiuni.....	249
§1. Gradul de pericol social – obiectul juridic al infrațiuni.....	253
§2. Gradul de pericol social – elementul material al infrațiuni.....	254
§3. Gradul de pericol social – rezultatul infrațiuni.....	255
Secțiunea a 2-a. Fapta să fie săvârșită cu vinovăție	257
§1. Problema mobilului și a scopului în conduita umană.....	258
§2. Imputabilitatea	263
§3. Discernământul	265
§4. Formele vinovăției penale	268
Secțiunea a 3-a. Fapta să fie prevăzută de legea penală.....	274

Capitolul II. Considerente asupra unor cauze

justificative și de neimputabilitate	278
Secțiunea 1. Legitima apărare	278
§1. Legitima apărare – instituție de drept penal	282
1.1. Atacul din punct de vedere obiectiv	287
1.1.1. Atacul material	287
1.1.2. Atacul direct	289
1.1.3. Atacul imediat	290
1.1.4. Atacul viitor.....	291
1.1.5. Atacul imediat (<i>laesio inchoata</i>)	293
1.1.6. Atacul consumat.....	296
1.1.7. Atacul injust	297
1.2. Atacul injust și infracțiunea.....	300
1.3. Gravitatea pericolului.....	305
§2. Condiții privind apărarea.....	306
2.1. Legitimitatea apărării. Condiția „atacului necesar” în apărare	306
2.2. Obiectul apărării.....	308
2.3. Limitele apărării în raport cu intensitatea atacului	311
2.3.1. Proportionalitatea apărării	311
2.3.2. Depășirea limitelor apărării	314
Secțiunea a 2-a. Starea de necesitate.....	322
§1. Condiții ce privesc reținerea stării de necesitate	325
1.1. Condiții referitoare la pericol	325
1.2. Condiții privitoare la acțiunea de salvare	327
Secțiunea a 3-a. Minoritatea.....	330
§1. Predelinvența la minori și combaterea ei.....	338
1.1. Cauzele predelinvenței și combaterea lor	351
§2. Minorul – subiect activ al infracțiunii	357
§3. Minoritatea – cauză de neimputabilitate	363
3.1. Data săvârșirii faptei.....	369
§4. Discernământul	370
§5. Sancțiunile.....	375
5.1. Sancțiunile aplicabile minorului conform actualului Cod penal.....	376
5.1.1. Măsurile educative neprivative de libertate....	378

5.1.2. Măsuri educative privative de libertate	386
§6. Iresponsabilitatea	392
Secțiunea a 4-a. Responsabilitatea și discernământul	396
§1. Expertiza medico-legală psihiatrică	404
§2. Formele iresponsabilității	408
Secțiunea a 5-a. Beția	415
§1. Starea de beție alcoolică (ebrietatea).....	417
1.1. Etapele beției	418
§2. Beția patologică.....	420
2.1. Beția convulsivă	421
2.2. Beția delirantă	421
2.3. Beția ebriasă	421
§3. Alcoolismul cronic.....	421
§4. Beția rece	423
4.1. Opiaceele.....	424
4.2. Cocainismul.....	425
4.3. Morfina.....	425
4.4. Heroina.....	427
4.5. Barbituricele	427
4.6. Cocaina.....	428
4.7. LSD	428
4.8. Ecstasy.....	429
§5. Aspectele juridice ale beției	429
§6. Beția voluntară	431
6.1. Beția voluntară ocazională	431
6.2. Beția voluntară preordinată	433
§7. Beția accidentală	435
Bibliografie selectivă	437
Index alfabetic	443